

Lyhennelmä YK:n lapsen oikeuksien sopimuksesta

YK:n lapsen oikeuksien sopimus on kaikkia alle 18-vuotiaita lapsia ja nuoria koskeva ihmisoikeussopimus. Sopimus on laadittu, jotta lapset saisivat sen huolenpidon ja turvan, mikä heille kuuluu. Sopimuksen 54 artiklaa määrittelevät sekä lasten oikeudet että aikuisia ja valtioita sitovat velvollisuudet. Lähtökohtana on, että on aikuisten tehtävä turvata lasten oikeudet.

Tähän liitteeseen on valittu ja lyhennetty osa Lapsen oikeuksien sopimuksen artikloista. Sopimukseen kokonaisuudessaan voi tutustua www.lapsenoikeudet.fi osoitteessa.

ARTIKLA 1. Jokainen alle 18-vuotias on lapsi.

ARTIKLA 2. Lapsen oikeudet kuuluvat jokaiselle lapselle. Lasta ei saa syrjiä ulkonäön, alkuperän, mielipiteiden tai muiden ominaisuuksien vuoksi.

ARTIKLA 3. Tärkein asia lapsia koskevissa päätöksissä on lapsen etu. Aikuisten on tehtävä sellaisia päätöksiä, jotka ovat lapsien edun mukaisia.

ARTIKLA 6. Jokaisella lapsella on oikeus elämään. Valtion on huolehdittava mahdollisimman hyvät edellytykset lapsen kasvulle ja kehitykselle.

ARTIKLA 7. Lapsella on oikeus nimeen ja kansalaisuuteen.

ARTIKLA 9. Jokaisen lapsen pitää saada elää yhdessä vanhempiansa ja perheensä kanssa, jos hänellä on hyvä olla heidän kanssaan.

ARTIKLA 12. Lapsella on oikeus omiin mielipiteisiin ja niiden ilmaisuun, kunhan se eivät loukkaa muita.

ARTIKLA 14. Lapsen oikeutta ajatuksen-, omantunnon- ja uskonnonvapauteen pitää kunnioittaa.

ARTIKLA 16. Lapsilla on oikeus yksityisyyteen. Lapsen kunniaa tai mainetta ei saa loukata.

ARTIKLA 17. Lapsilla on oikeus tietää esim. television, radion ja lehtien välityksellä, mitä maailmassa tapahtuu. Aikuisten täytyy suojella lasta tiedolta, joka vahingoittaa häntä.

ARTIKLA 19. Lasta ei saa satuttaa millään tavoin. Lapsia pitää suojella väkivallalta ja hyväksikäytöltä.

ARTIKLA 20. Valtion on autettava lasta, jolla ei ole perhettä tai jonka ei ole hyvä olla perheensä luona.

ARTIKLA 22. Pakolaislapsia on suojeltava.

ARTIKLA 23. Vammaisen lapsen erityistarpeet tulee huomioida, ja hänellä on oikeus saada parasta mahdollista tukea.

ARTIKLA 24. Lapsella on oikeus elää terveenä ja saada tarvittaessa hoitoa.

ARTIKLA 26. Lapsella on oikeus sosiaaliturvaan.

ARTIKLA 28. Lapsella on oikeus käydä koulua.

ARTIKLA 29. Koulun täytyy opettaa lapselle tärkeitä tietoja ja taitoja.

ARTIKLA 30. Vähemmistöryhmään tai alkuperäiskansaansa kuuluvalla lapsella on oikeus omaan kulttuuriin, uskontoon ja kieleen.

ARTIKLA 31. Lapsella on oikeus leikkiin, lepoon ja vapaa-ajasta nauttimiseen.

ARTIKLA 32. Lapsella ei saa teettää liian raskasta työtä. Työ ei saa haitata lapsen koulunkäyntiä.